

Parlamentul
Republicii Moldova

VB nr. 300
30 septembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei juridice, numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.797/1996 pentru
adoptarea Regulamentului Parlamentului

nr.193 din 19.05.2020

În temeiul prevederilor art. 59 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin
Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, propun următoarele amendamente:

1) În plan redacțional, propun următorul amendament:

În scopul asigurării continuității logice și expunerii cât mai clare a
mecanismului angajării răspunderii Guvernului, prevederile art.119 din prezentul
proiect de lege urmează a fi restructurat după cum urmează:

- alin.(11) din art.119 se introduce după alin.(6);
- alin.(12) și (14) se introduce după alin.(7),
- alin.(13) se introduce după alin.(9), iar celelalte alineate se vor renumera
corespunzător.

Argumentare:

Proiectul, în mod special art.119 din prezentul proiect urmează a fi
restructurat corespunzător pentru a asigura consecutivitatea logică a pașilor de
angajare a răspunderii și pentru a evidenția etapele de angajare a răspunderii care
reies din Hotărârea Curții Constituționale nr.10/2020.

2) Denumirea legii urmează a fi redată astfel: „Lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996”.

3) La Art. I după punctul 1 din prezentul proiect se introduce un nou punct care se va expune în următoarea redacție:

„2. La art.47 alin.(7) și art.57 alin.(2) lit. g) cuvintele „acte legislative sau normative” se substituie cu cuvintele „acte normative”.

Argumentare:

Propunerea Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului nu poate fi acceptată din următoarele considerente. Reieșind din prevederile art.6 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prin acte normative înțelegem atât legile/hotărârile adoptate de Parlament cât și hotărârile/ordonanțele Guvernului și alte acte normative subordonate legii. Astfel, Legea nr.100/2017 nu operează cu noțiunea/sintagma de acte legislative, din acest considerent nu se consideră oportun/nici justificat de a menține în legislație unele terminologii care nu sunt folosite de legislația în vigoare. Menționăm că confuzia privind corelarea actelor legislative și actelor subordonate legii (așa cum era utilizat/clasificat prin Legea nr.780/2001) nu este valabilă în condițiile Legii nr.100/2017, care operează cu noțiunea de acte normative care la rândul său înglobează toate categoriile de acte normative, inclusiv cele subordonate legii. Astfel, dacă atragem atenția asupra modului în care se va expune art.47 alin.(7) și art.57 alin.(2) lit. g) urmarea operării modificărilor cerute de prezentul proiect de lege, constatăm că sensul normei nu este afectat și careva dificultăți de interpretare și corelare a actelor normative și a actelor normative subordonate legii nu apar.

Din acest considerent se propune următorul amendament, anume pentru a evita paralelisme de terminologii.

4) Art. I punctul 3 din prezentul proiect de lege se exclude.

Argumentare:

Coroborând modificările ce se conțin la Art. I pct.1 și pct.3, reținem că, textul cuprins la pct.3 se va exclude, deoarece propunerea de substituie a textului

„Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001” cu textul ”Legea nr.100/2017 privind actele normative” se regăsește în textul pct.1.

5) La Art. I punctul 1 din prezentul proiect de lege, cuvintele „fi expus în următoarea redacție, cu” se substituie cu cuvântul „avea”.

- După punctul 2 din Art. I, punctul 1 urmează a fi renumerotat corespunzător cu punctul 3 pentru a asigura numerotarea conformă a punctelor. Celelalte puncte se vor renumerota corespunzător.

6) La art.119 după alin.(7), se introduce un nou alineat, cu următorul cuprins, celelalte alineate se vor renumerota corespunzător:

„(8) Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui proiect de lege sau asupra mai multor proiecte de legi în același timp. În cazul în care Guvernul își angajează răspunderea în fața Parlamentului asupra mai multor proiecte de legi în același timp, fiecare proiect de lege este prezentat separat.”

Argumentare:

Reieșind din Hotărârea Curții Constituționale nr.5/2016, Curtea a statuat că *În partea ce ține de angajarea răspunderii asupra „unui proiect de lege”, Curtea reține că termenul „unui” poate reprezenta, ca parte de vorbire, fie un articol nehotărât, fie un numeral. În cazul în care este articol nehotărât, intervine regula de interpretare textuală, potrivit căreia un cuvânt folosit la singular implică și pluralul. Termenul „unui” ar putea avea și sensul de „unor”. (...)În acest sens, Curtea reține că Guvernul își poate angaja răspunderea în privința mai multor proiecte de legi, în același timp, în vederea atingerii interesului public existent. Astfel, considerăm oportun de a prelua exemplul din proiectul Codului parlamentar care să specifice modul de asumare a răspunderii de către Guvern asupra mai multor categorii de proiecte de legi.*

7) Articolul 119 alineatul (5) la final se completează cu următoarele cuvinte:

„Președintele Parlamentului convoacă ședința Biroului permanent în cadrul căreia se prezintă adresa și materialele Guvernului privind angajarea răspunderii și se decide asupra datei ședinței plenare în cadrul căreia Guvernul urmează să-și angajeze răspunderea asupra programului, declarației de politică generală sau a proiectului de lege.”

Argumentare:

Norma prevăzută la art.119 alin.(5) urmează a fi dezvoltată în sensul stabilirii unor reguli clare privind modul de convocare a ședința Biroului permanent în cadrul căreia se prezintă adresa și materialele Guvernului privind angajarea răspunderii și se decide asupra datei ședinței plenare în cadrul căreia Guvernul urmează să-și angajeze răspunderea asupra programului, declarației de politică generală sau a proiectului de lege.

8) La art.119 alin.(3), cuvintele „și/sau” se substituie cu cuvântul „și”.

La art.119 alin.(6) cuvintele „împreună cu materialele anexate” se exclude.

La alin.(10) cuvântul „întrunește” se substituie cu cuvintele „este votată în”, iar cuvintele „și este votată” sunt de prisos și urmează a fi excluse.

Argumentare:

Întru asigurarea expunerii corecte a normelor prevăzute la art.119 din prezentul proiect se propune următorul amendament de ordin redacțional. Totodată, se propune ca în procesul de angajare a răspunderii de Guvern, aceasta să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova atât Hotărârea Guvernului de angajarea răspunderii cât și textul integral al programului, declarația de politică generală sau proiectul de lege ce constituie obiectul asupra căruia Guvernul își angajează răspunderea. În acest context se propune excluderea sintagmei „/sau” din art.119 alin.(3) din prezentul proiect de lege.

9) Articolul 119 alin.(14) se completează la final cu următorul text:

„În cazul în care ședința plenară a Parlamentului în cadrul căreia Guvernul urma să-și prezinte angajarea răspunderii nu este una deliberativă din cauza lipsei de cvorum, Președintele Parlamentului convoacă Biroul permanent în vederea stabilirii unei noi date a ședinței plenare pentru examinarea angajării răspunderii Guvernului. Convocarea repetată a ședinței plenare nu poate depăși 5 zile de la data primei ședințe plenare în cadrul căreia Guvernul urma să-și prezinte angajarea răspunderii.”

Argumentare:

Ținând cont de prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.10/2020, potrivit căreia Curtea a statuat că neîntrunirea cvorumului necesar constituie o tentativă eșuată de angajarea răspunderii Guvernului în fața Parlamentului, propunem următorul amendament care să rezolve problema privind neîntrunirea cvorumului în ședința plenară a Parlamentului în cadrul căreia Guvernul urmează să-și angajeze răspunderea.

10) La Art. I pct.2, art.119¹ se completează cu alineatele (3) – (5) care se vor expune în următoarea redacție:

„(3) Legile adoptate ca rezultat al angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului sunt promulgate de Președintele Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

(4) Președintele Republicii Moldova este obligat să promulge legea adoptată prin care Guvernul și-a angajat răspunderea, fără dreptul de a remite Parlamentului spre reexaminare.

(5) În cazul în care Președintele consideră că legea adoptată prin angajarea răspunderii Guvernului este neconstituțională, acesta poate sesiza Curtea Constituțională.”

Argumentare:

Cu referire la procedura de promulgare a actelor legislative adoptate ca rezultat al angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului, menționăm că Curtea Constituțională prin Hotărârea sa nr.5/2016, a statuat că *Președintele Republicii Moldova nu-i poate trimite Parlamentului spre reexaminare, înainte de promulgare, o lege în privința căreia Guvernul și-a angajat răspunderea. În cazul în care Președintele consideră că legea adoptată prin angajarea răspunderii Guvernului este neconstituțională, acesta poate sesiza Curtea Constituțională.* Astfel, considerăm oportun de a înainta prezentul amendament în vederea clarificării situații privind modul de publicare și promulgare a legilor adoptate ca urmare a angajării răspunderii de către Guvern.

11) La Art. I pct.1 art.119 alin.(7) cuvintele „sau un reprezentant al acestuia împuternicit”.

La Art. I pct.2 art.119¹ alin.(2), textul „de către reprezentantul Guvernului” se va exclude.

Argumentare:

Ținând cont de caracterul „*în extremis*” al situației de angajarea răspunderii de către Guvern, considerăm că anume Prim-ministrul este persoana împuternicită să prezinte în fața Parlamentului argumentele și necesitatea asumării răspunderii.

12) La art.119 alin.(8) după cuvintele „Moțiunea de cenzură poate fi depusă” se introduce cuvintele „de cel puțin ¼ din numărul deputaților aleși”.

Argumentare:

Prevederile prezentului proiect nu specifică numărul de deputați necesari care pot să depună moțiunea de cenzură urmarea angajării răspunderii de către Guvern. Astfel, pentru a aduce în concordanță norma propusă la art.119 alin.(8) din prezentul proiect de lege cu prevederile art.106 din Constituția Republicii Moldova, considerăm oportun a specifica în mod expres faptul că moțiunea de cenzură poate fi depusă de cel puțin o pătrime din numărul deputaților aleși.

13) La art.119 alin.(11) după cuvintele „în sesiune special” se introduce textul „/extraordinară”.

Argumentare:

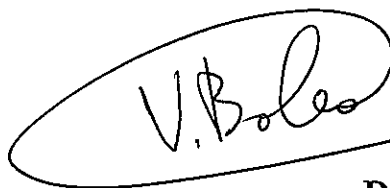
Prevederile art.119 alin.(11) din prezentul proiect de lege indică că în cazul în care Parlamentul nu se află în sesiune ordinară, Parlamentul se convoacă în sesiune specială pentru a examina angajarea de răspundere a Guvernului sau moțiunea de cenzură. Observăm că posibilitatea convocării unei sesiuni extraordinare nu se regăsește la acest articol. Remarcăm că Regulamentul Parlamentului nu face în mod explicit distincție între sesiune extraordinară și specială, acest lucru fiind explicat destul de bine în proiectul Codului parlamentar (art.51, 52), potrivit căreia sesiunea specială se convoacă pentru inaugurarea Președintelui Republicii Moldova, numirea Guvernului, asumarea răspunderii Guvernului etc. Astfel, considerăm că până la adoptarea Codului parlamentar, urmează să completăm textul alineatului (11) și cu sintagma „/extraordinară” pentru a evita eventualele interpretări eronate asupra ce constituie și când se convoacă sesiune specială și sesiune extraordinară.

14) Articolul I se completează la final cu un nou punct care se expune în următoarea redacție:

„4. Articolul 120 se exclude.”

Argumentare:

Ținând cont de propunerea de a completa art.119¹ din prezentul proiect de lege cu alineatele (3)-(5), în cadrul căreia se regăsește alin.(3) care stabilește modul de promulgare de către Președintele Republicii Moldova a actelor adoptate ca rezultat al angajării răspunderii Guvernului precum și modul de intrare în vigoare a acestor acte, prevederile art.120 repetă normele în cauză și urmează a fi exclusă.

Vasile BOLEA
Deputat în Parlament